

Factsheet DoeMee Onderzoek 2024

Energiebesparingsplicht en informatieplicht energiebesparing

Het DoeMee Onderzoek 2024 richt zich op de energiebesparingsplicht en informatieplicht energiebesparing. Deze factsheet is opgesteld voor de gemeente Haarlemmermeer op basis van de ingevulde vragenlijst door de gemeente en omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied (OD NZKG). De dikgedrukte blauwe tekst geeft het antwoord op de enquête en eventuele toevoegingen/wijzigingen vanuit de schriftelijke validatie weer. Er is gevraagd om aanvullende informatie aan te leveren over de opdrachtformulering, afgesproken doelstellingen, resultaten en energiebesparende maatregelen die zijn getroffen. Een documentenanalyse is indien er documenten zijn aangeleverd opgenomen aan het eind van de factsheet. De factsheet is niet gevalideerd door de omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied en de gemeente Haarlemmermeer.

Gemeente Haarlemmermeer

Algemene informatie

De rollen en taken van gemeenten, provincies en omgevingsdienst met betrekking tot het toezicht op de energiebesparings- en informatieplicht zijn op dit moment **helder**.

De opdracht op toezicht en handhaving van de energiebesparingsplicht aan de omgevingsdienst is in de begroting opgenomen, **onder het overkoepelende onderwerp 'omgevingsdiensten'**.

Er is **geen** opdracht geformuleerd voor de omgevingsdienst over de invulling van toezicht en handhaving op de energiebesparingsplicht. **De gemeente stelt ieder jaar samen met de omgevingsdienst een Uitvoeringsovereenkomst vast. Hier geeft de gemeente vooraf input op. De omgevingsdienst heeft opgenomen hoe zij invulling geven aan de energiebesparingsplicht en de gemeente heeft hiermee ingestemd.**

Het is **onbekend** op basis waarvan het budget voor de opdracht aan de omgevingsdienst wordt bepaald. Om te sturen op de taak van de omgevingsdienst m.b.t. toezicht en handhaving van de energiebesparings- en informatieplicht **vindt periodieke evaluatie van het werk- en uitvoeringsprogramma plaats op basis van voortgangsrapportages.**

De gemeente geeft zelf **geen** invulling aan toezicht en handhaving van de energiebesparings- en informatieplicht energiebesparing, naast de taken die bij de omgevingsdienst zijn belegd sinds 1 juli 2023. **Dit ligt geheel bij de omgevingsdienst.**

Informatievoorziening

Er zijn **niet in de opdracht vastgelegde** afspraken gemaakt over de monitorings- en verantwoordingsinformatie met de omgevingsdienst m.b.t. de energiebesparingsplicht, **namelijk dat dit wordt meegenomen in de periodieke voortgang. De OD NZKG rapporteert drie keer per jaar aan ons over de voortgang van de Uitvoeringsovereenkomst.** Er zijn **geen** KPI's

afgesproken met omgevingsdiensten over de monitorings- en verantwoordingsinformatie m.b.t. de energiebesparingsplicht.

De gemeente ontvangt **periodieke tussenrapportages, een jaarlijkse eindrapportage en beantwoording van vragen wanneer noodzakelijk** over de resultaten van de handhaving van de energiebesparingsplicht van de omgevingsdienst. De rapportages die door de omgevingsdienst aan de gemeente worden verstrekt leveren **adequate informatie** over de uitvoering van toezicht en handhaving op de energiebesparings- en informatieplicht. De rapportages geven **geen adequate informatie** over de bereikte resultaten. **De OD NZKG levert informatie over bijvoorbeeld het aantal bezochte bedrijven en de lopende handhavingzaken, maar geen informatie over wat het oplevert aan bijvoorbeeld reductie van CO₂.**

Vanuit de gemeenteraad zijn er **wel eens** gekomen over de uitvoering van toezicht en handhaving op de energiebesparingsplicht door de omgevingsdienst. **Vanuit de raad is de vraag gekomen eind 2022 wat ondernemers mogen verwachten in het kader van toezicht en handhaving als zij zich niet houden aan het verplichte energielabel C. Daarop heeft de gemeente geantwoord dat de OD NZKG zal starten met een waarschuwing en daarna het handhavingstraject verder inzet.** Over de bereikte resultaten (zoals reductie CO₂ en vermindering verbruik van gas en elektriciteit) zijn vanuit de gemeenteraad **geen** vragen/opmerkingen geweest.

Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied en gemeente Haarlemmermeer

Algemene informatie

De rollen en taken van gemeenten, provincies en omgevingsdienst met betrekking tot het toezicht op de energiebesparings- en informatieplicht zijn op dit moment **helder**. De energiebesparingsplicht is **als apart taakveld onderdeel van het VTH-stelsel (Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving)**.

Resultaat

Er is **gedeeltelijk** zicht op het aantal bedrijven dat valt onder de energiebesparings- en informatieplicht. **Deze informatie download de omgevingsdienst bij het e-loket van RVO.nl en combineren zij met bedrijven waarvan zij weten dat zij aan de energiebesparingsplicht moeten voldoen. Daarnaast is informatie deels afkomstig van het CBS (Centraal Bureau voor Statistiek) en de gemeente en verzamelt de omgevingsdienst informatie zelf.** De informatie ontbreekt in sommige gevallen omdat, **Zie toelichting**. De omgevingsdienst heeft acties ondernomen om (volledig) inzicht te krijgen door **Zie toelichting**.

Er is **gedeeltelijk** zicht op het aantal bedrijven dat zich niet aan de informatieplicht energiebesparing houdt. **Deze informatie download de omgevingsdienst bij het e-loket van RVO.nl en combineren zij met bedrijven waarvan zij weten dat zij aan de energiebesparingsplicht moeten voldoen. Daarnaast is informatie deels afkomstig van het CBS en de gemeente en verzamelt de omgevingsdienst informatie zelf.** De informatie ontbreekt in sommige gevallen omdat, **Zie toelichting**. De omgevingsdienst heeft acties ondernomen om (volledig) inzicht te krijgen door **Zie toelichting**. Er wordt **per brief / e-mail, telefonisch en persoonlijk** contact gemaakt met bedrijven die niet voldoen aan de informatieplicht energiebesparing.

Organisatie van het toezicht

De omgevingsdienst handhaaft op de uitvoering van de energiebesparingsplicht en informatieplicht energiebesparing door **specifieke energiecontroles uit te voeren aan de hand van de erkende maatregelenlijst**. Het aantal bedrijven dat per jaar wordt gecontroleerd wordt bepaald aan de hand van **Zie toelichting**. Het is **onbekend** hoe lang de omgevingsdienst nog nodig heeft vanaf de start van de werkzaamheden om alle bedrijven en instellingen binnen de gemeente te controleren op de energiebesparings- en informatieplicht.

De omgevingsdienst stelt **prioriteiten met betrekking tot welke partijen gecontroleerd worden op de energiebesparingsplicht, namelijk op basis van een eigen risicoanalyse die specifiek gericht is op de energiebesparingsplicht. Zie toelichting**.

Kwantitatieve informatie

De omgevingsdienst heeft geen kwantitatieve informatie aangeleverd.

Aanvullende documentenanalyse

Categorie	Aanwezig?	Documenten
Toelichting	√	Toelichting op ingevulde DoeMee enquête
Begroting	√	Uitvoeringsovereenkomst OD NZKG (inclusief begroting) 2020-2023
Opdracht	√	Uitvoeringsovereenkomst OD NZKG (inclusief begroting) 2020-2023
Beleidsstukken	x	
Werkprogramma	√	SER Energieakkoord plan van aanpak 2016-2020
Voortgangsrapportage	√	(half)jaarrapportages 2019-2022
Aanvullend	√	Webinar uitvoering energiebesparingstaken bedrijven door OD NZKG in mandaat van gemeente Zaanstad.

Toelichting

De ingevulde vragenlijst voor de gemeente Haarlemmermeer is voorzien van een toelichting door de OD NZKG. Daarin is onder andere extra informatie gegeven op de uitvoering van toezicht en handhaving op het milieuthema energiebesparing, de opdracht die verleent is vanuit de gemeente Haarlemmermeer en sturing vanuit de omgevingsdienst op *outcome* in plaats van *output*. Aangezien dit document belangrijke aanvullingen geeft op bovenstaande antwoorden op de vragenlijst is de toelichting in zijn geheel bijgevoegd.

Opdracht en begroting

Daarnaast zijn de getekende uitvoeringsovereenkomsten van 2020 tot en met 2023 bijgevoegd. Hierin zijn de uitvoeringsafspraken tussen de gemeente en de OD NZKG gemaakt per werkveld (milieu, bodem, bouw).

Werkprogramma

In het plan van aanpak Wet milieubeheer en energiebesparing is de ambitie omtrent energiebesparing voor 2016 en verder in beeld gebracht. De OD NZKG is verantwoordelijk voor de uitvoering van de VTH-taken bij de gemandateerde bedrijven. De gemeente Haarlemmermeer is

verantwoordelijk voor de uitvoering van de VTH bij de niet gemandateerde bedrijven. Het plan van aanpak bevat ook de capaciteitsraming van uitvoering van de VTH-taken waarvoor het OD NZKG gemandateerd is.

Categorie	Stand van zaken	Aantal bedrijven
Grootgebruikers van energie	Besparingspotentieel nog niet vastgesteld ofwel onduidelijk	107
	Afspraken gemaakt over te nemen maatregelen	74
	Alle energiebesparende maatregelen zijn genomen/geen besparingspotentieel	72
Subtotaal		253
Middelgrote gebruikers van energie	Besparingspotentieel nog niet vastgesteld ofwel onduidelijk	108
	Afspraken gemaakt over te nemen maatregelen	148
	Alle energiebesparende maatregelen zijn genomen/geen besparingspotentieel	-
Subtotaal		256
Totaal		509

Tabel Indeling gemandateerde groot en middelgrote gebruikers van energie 2015 o.b.v. bedrijvenbestand Haarlemmermeer en gekwalificeerde schatting

Bedrijven (middelgrote gebruikers van energie)	Capaciteit/ jaar VTH (uren)
Besparingspotentieel nog niet vastgesteld ofwel onduidelijk	90
Stap naar realisatie	170
Monitoring	10
Subtotaal	270
Bedrijven (groot gebruikers van energie)	Capaciteit/ jaar VTH (uren)
Besparingspotentieel nog niet vastgesteld ofwel onduidelijk	275
Stap naar realisatie	40
Monitoring	15
Subtotaal	330
Totaal	600

Tabel verdeling jaarlijkse capaciteitsinzet VTH voor gemandateerde groot en middelgrote gebruikers van energie

Voortgangsrapportages

De OD NZKG deelt de voortgang van de energiebesparingsplicht in half- en jaarverslagen. De stand van zaken in 2022 is als volgt:

- Bij 404 groot- en middelgrootgebruikers zijn afspraken gemaakt over te nemen energiemaatregelen
- Bij 329 groot- en middelgrootgebruikers zijn maatregelen gerealiseerd of is er voldoende voortgang over de te nemen maatregelen

Daarmee ziet de OD NZKG een afname in het aantal bedrijven waarmee afspraken zijn gemaakt en een toename van het aantal bedrijven waar goede voortgang zit in het treffen van maatregelen of de maatregelen zijn volledig doorgevoerd. De verwachting is dat deze trend zich de komende jaren voortzet, zodat de nu bekende bedrijven eind 2026 alle maatregelen hebben getroffen.

De voortgangsindicatoren zijn:

Voortgangsindicatoren	betekenis	Stand 31-12-2021		Stand per 31-12-2022	
		Groot	Middel-groot	Grootgebruikers	Middel grootgebruikers
Voortgangsindicator 1	Van hoeveel bedrijven het besparingspotentieel nog niet is vastgesteld of nog onbekend is bij de omgevingsdienst (nog niet opgepakt).	18	27	24	41
Voortgangsindicator 2	Van hoeveel bedrijven afspraken zijn gemaakt over energiebesparingsmaatregelen (opgepakt).	229	235	203	201
Voortgangsindicator 3	Volgende voortgang over te nemen maatregelen	83	74	99	78
	Van hoeveel bedrijven de maatregelen zijn gerealiseerd. (doelstelling bereikt).	59	70	71	81
	n.v.t. door andere regelgeving (o.a. ETS, glastuinbouw)	33	13	31	14
Totaal		422	419	428	415

De stand van zaken omtrent de informatieplicht is als volgt:

Meldingen Informatieplicht	Stand van zaken 31-12-2021	Stand van zaken 31-12-2022
Melding ontvangen maar nog niet beoordeeld	0	0
Verzoek om aanvullingen	33	33
Afgehandeld/Goedgekeurd	681	716
Geen mandaat voor de OD NZKG en doorgezonden aan de gemeente	19	19
Totaal	733	768

Aanvullende documenten

Er is een webinar gedeeld over de uitvoering energiebesparingstaken bedrijven door OD NZKG in mandaat van de gemeente Zaanstad. In de webinar geeft de OD NZKG o.a. inzicht in hoe het aantal energierelevante bedrijven wordt bepaald, welke knelpunten er zijn in de uitvoering en hoe verantwoording wordt afgelegd. Knelpunten zijn onder andere complexe wet- en regelgeving, krapte op de arbeidsmarkt, het in beeld brengen van ontbrekende adressen en de inwerkingtreding van de omgevingswet per 1 januari 2024.